

B8-0460/2018 }
B8-0461/2018 }
B8-0463/2018 }
B8-0465/2018 }
B8-0464/2018 }
B8-0468/2018 } RC1

3.10.2018

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B8-0460/2018 (Verts/ALE)
B8-0461/2018 (ECR)
B8-0463/2018 (EFDD)
B8-0465/2018 (ALDE)
B8-0464/2018 (S&D)
B8-0468/2018 (PPE)

uiguurien ja kazakkien mielivaltaisista joukkovangitsemisista Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella (2018/2863(RSP))

Cristian Dan Preda, László Tóké, Elmar Brok, Jaromír Štětina, Thomas Mann, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Pavel Svoboda, Marijana Petir, Lefteris Christoforou, Csaba Sógor, Željana Zovko, Tomáš Zdechovský, Tunne Kelam, Patricija Šulin, Mairead McGuinness, Adam Szejnfeld, Giovanni La Via, Joachim Zeller, Michaela Šojdrová, Francis Zammit Dimech, Krzysztof Hetman, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikienė, Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Romana Tomc, Geoffroy Didier, Ramona Nicole Mănescu, Inese Vaidere

RC\1164693FI.docx

PE624.138v01-00 }
PE624.139v01-00 }
PE624.141v01-00 }
PE624.143v01-00 }
PE624.142v01-00 }
PE624.146v01-00 } RC1

PPE-ryhmän puolesta

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Jo Leinen

S&D-ryhmän puolesta

Pirkko Ruohonen-Lerner, Raffaele Fitto, Charles Tannock, Monica Macovei, Ruža Tomašić, Bas Belder

ECR-ryhmän puolesta

Ilhan Kyuchyuk, Izaskun Bilbao Barandica, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María Teresa Giménez Barbat, Nadja Hirsch, Filiz Hysmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Cecilia Wikström

ALDE-ryhmän puolesta

Reinhard Bütikofer, Helga Trüpel, Bodil Valero, Jordi Solé

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi

EFDD-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma uiguurien ja kazakkien mielivaltaisista joukkovangitsemisista Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella (2018/2863(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kiinan tilanteesta, erityisesti 26. marraskuuta 2009 antamansa päätöslauselman Kiinasta: vähemmistöjen oikeudet ja kuolemanrangaistuksen käyttö¹, 10. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman Kashgarin tilanteesta ja kulttuuriperinnöstä (Xinjiangin uiguurien autonominen alue, Kiina)², 6. heinäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman Nobelin palkinnon saajan Liu Xiaobon ja Lee Ming-chen tapauksista³, 15. joulukuuta 2016 antamansa päätöslauselman Larung Garin tiibetinbuddhalaisen akatemian ja Ilham Tohtin tapauksista⁴ ja 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman EU:n ja Kiinan suhteiden tilasta⁵,
- ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan perustuslain 36 pykälän, jossa taataan kaikille kansalaisille oikeus uskonnonvapauteen, sekä 4 pykälän, jolla suojellaan ”vähemmistökansallisuuksien” oikeuksia,
- ottaa huomioon vuonna 2003 käynnistyneen EU:n ja Kiinan strategisen kumppanuuden ja 22. kesäkuuta 2016 annetun komission ja EUH:n yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle otsikolla ”EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat” (JOIN(2016)0030),
- ottaa huomioon Pekingissä 9. ja 10. heinäkuuta 2018 käydyin EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun 36. kierroksen,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet’n puheenvuorossaan YK:n ihmisoikeusneuvoston 39. istunnossa 10. syyskuuta 2018 esittämät huomautukset, joissa hän ilmaisi syvän huolensa ”uudelleenkoulutusleireistä” ja pyysi Kiinan viranomaisia päästämään maahan riippumattomat tutkijat,
- ottaa huomioon tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän YK:n työryhmän toukokuussa 2018 Kiinan hallitukselle lähettämän tuoreen yleisen syytekirjelmän, jossa se ilmaisi huolensa tilanteen jatkuvasta heikkenemisestä ja mielivaltaisesti pidätettyjen uiguurien määrän kasvusta,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 1996 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,

¹ EUVL C 285 E, 21.10.2010, s. 80.

² EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 185.

³ EUVL C 334, 19.9.2018, s. 137.

⁴ EUVL C 238, 6.7.2018, s. 108.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0343.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. katsoo, että yleismaailmallisten ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisen ja kunnioittamisen olisi oltava EU:n ja Kiinan pitkäaikaisen suhteen ytimessä, sillä EU on sitoutunut ylläpitämään juuri näitä arvoja ulkoisessa toiminnassaan ja Kiina on ilmaissut kiinnostuksensa niiden noudattamiseen omassa kehitysyhteistyössään ja kansainvälisessä yhteistyössään;
- B. ottaa huomioon, että presidentti Xi Jinpingin valtaantulon jälkeen Kiinan ihmisoikeustilanne on heikentynyt entisestään ja hallitus suhtautuu yhä vihamielisemmin rauhanomaiseen toisinajatteluun, sanan- ja uskonnonvapauteen ja oikeusvaltioperiaatteeseen;
- C. toteaa, että tilanne Xinjiangissa, jossa asuu noin 11 miljoonaa uiguuria ja etnistä kazakkia, on heikentynyt nopeasti viime vuosina, koska Xinjiangin ottaminen ehdottomaan määräysvaltaan on asetettu ensisijaiseksi painopisteeksi ja lisää haasteita asettavat säännöllisesti toistuvat terrorihyökkäykset, joita uiguurit tekevät Xinjiangissa tai jotka väitetysti liittyvät alueeseen;
- D. ottaa huomioon, että rotusyrjinnän poistamista käsittelevä YK:n komitea on esittänyt arvioita siitä, että kymmeniä tuhansia tai jopa miljoona uiguuria saattaa olla pidätettynä Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella ilman syyteeseenpanoa ja oikeudenkäyntiä terrorismin ja uskonnollisten ääriliikkeiden torjunnan varjolla; toteaa, että tämä olisi suurin etnisen vähemmistökansan joukkovangitseminen tällä hetkellä maailmassa;
- E. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen kongressin Kiinaa käsittelevä toimeenpaneva komissio on myös todennut, että on luotettavaa tietoa siitä, että Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella uiguureihin, kazakkeihin ja muihin pääasiassa islaminuskoiisiin etnisiin vähemmistöihin on kohdistunut mielivaltaisia pidätyksiä, kidutusta sekä uskonnon ja kulttuurin harjoittamisen räikeää rajoittamista ja digitaalinen valvontajärjestelmä on käytössä niin laajalti, että kaikkea arkielämää seurataan kasvontunnistuskameroiden, matkapuhelimien skannauksen, dna:n keräämisen sekä laajamittaisen ja häiritsevän poliisin läsnäolon avulla;
- F. ottaa huomioon, että pidätettyjä pidetään tiettävästi huonoissa oloissa, he joutuvat poliittisen indoktrinaation kohteeksi, mukaan lukien pakolliset isänmaallisuuskurssit, ja heidät pakotetaan kieltämään etninen ja uskonnollinen identiteettinsä; ottaa huomioon, että viime aikoina on raportoitu pidätettyjen kuolemantapauksista ja myös itsemurhista;
- G. ottaa huomioon, että tiettävästi tuhannet lapset on erotettu vanhemmistaan, joita pidetään mielivaltaisesti internointileireillä, ja että lapsia pidetään liian täysissä orpokodeissa, vaikka vain toinen heidän vanhemmistaan olisi pidätettynä leirillä;
- H. ottaa huomioon, että 13. elokuuta 2018 pidetyssä YK:n kuulemistilaisuudessa Genevessä Kiinan valtuuskunta kiisti YK:n asiantuntijoiden syytökset siitä, että etnisiä islaminuskoisia uiguureja on pidätettynä ”uudelleen koulutusleireillä” Xinjiangin läntisellä alueella; ottaa huomioon, että tällaisten leirien rakentamisesta ja laajentamisesta on kattavaa todistusaineistoa;

- I. ottaa huomioon, että joitakin ulkomaalaisia toimittajia on painostettu pidättymään raportoimasta arkaluonteisista aiheista, kuten uiguurien ihmisoikeuksista ja internointileirien käytöstä, ja joissakin tapauksissa on myös kieltäydytty uusimasta lehdistökorttia;
- J. toteaa, että missään muualla maailmassa väestöä ei seurata niin tarkasti kuin Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella; ottaa huomioon, että maakuntahallinto on rekrytoinut turvallisuushenkilöstöön kymmeniä tuhansia uusia työntekijöitä;
- K. ottaa huomioon, että tietoja kerätään integroidulle yhteisten operaatioiden alustalle, johon tallennetaan myös väestöä koskevia lisätietoja, mukaan lukien kulutustottumukset, pankkitoiminta, terveydentila ja jokaisen Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen asukkaan dna-profiili; ottaa huomioon, että alueen muslimeja vaaditaan käyttämään matkapuhelimessaan vakoiluohjelmaa ja sen asentamisen laiminlyönti on rikos;
- L. ottaa huomioon, että ensi käden todistusaineisto ja luotettava akateeminen tutkimus ovat osoittaneet, että kohteeksi on tarkoituksellisesti valittu uiguurit, joilla on yhteyksiä ihmisiin ulkomailla tai joilla on uskonnollinen vakaumus;
- M. ottaa huomioon, että uiguureja on painostettu ulkomailla usein isäntävaltioiden tuella palaamaan Kiinaan; ottaa huomioon, että Kiinan lähetystöt ulkomailla ovat kieltäytyneet uusimasta monien uiguurien passeja, mikä on johtanut epävarmuuteen työn ja opiskelun kannalta;
- N. ottaa huomioon, että Kiinan hallitus on johdonmukaisesti evännyt tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän YK:n työryhmän, YK:n ihmisoikeusvaltuutetun ja muiden YK:n erityismenettelyjen toimeksiantojen pyynnöt saada lähettää riippumattomia tutkijoita Xinjangiin;
- O. toteaa, että 23. syyskuuta 2014 taloustieteen professori, uiguuri Ilham Tohti tuomittiin elinkautiseen vankeusrangaistukseen väitettyjen separatismisyytösten nojalla ja että hänet oli pidätetty saman vuoden tammikuussa; toteaa, että myös seitsemän hänen entistä oppilastaan vangittiin ja tuomittiin 3–8 vuoden vankeusrangaistuksiin väitetystä yhteistyöstä Tohtin kanssa; ottaa huomioon, että Ilham Tohti on aina torjunut separatismia ja väkivallan ja pyrkinyt sovintoon, joka perustuu uiguurien kulttuurin kunnioittamiseen;
1. on erittäin huolissaan siitä, että hallinto sortaa yhä enenevässä määrin eri vähemmistöjä, erityisesti uiguureja ja kazakkeja, kun se asettaa lisärajoituksia heille perustuslaissa taatuille oikeuksille, joita ovat oikeus kulttuurin ilmaisemiseen ja uskonnonvapauteen sekä sanan- ja ilmaisunvapauteen, oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen ja järjestäytymisoikeus; vaatii, että viranomaiset kunnioittavat näitä perusvapauksia;
  2. kehottaa Kiinan hallitusta lopettamaan välittömästi uiguuri- ja kazakkivähemmistöjen mielivaltaiset joukkovangitsemiset, sulkemaan kaikki leirit ja pidätyskeskukset sekä vapauttamaan pidätetyt henkilöt välittömästi ja ehdoitta; on syvästi huolissaan lukuisista väitteistä, jotka koskevat huonoja oloja, kidutusta ja kuolemia leireillä; muistuttaa

Kiinan viranomaisia siitä, että uudelleenkouluksilla ei ole mitään laillista perustaa;

3. on erittäin huolestunut tiedoista, joiden mukaan muiden ohella Muhammad Salih Hajim, Abdulnehed Mehsum ja Ayhan Memet, jotka kaikki ovat iäkkäitä uiguureja, tiedemaailman edustajia ja yhteisöjen johtajia, ovat kuolleet internointileireillä;
4. ilmaisee syvän huolensa siitä, että valtio toteuttaa toimia varmistaakseen alueen kattavan valvonnan asentamalla Kiinan sähköisen Skynet-valvontaverkon suurille kaupunkialueille, asentamalla GPS-seurantalaitteita moottoriajoneuvoihin, käyttämällä kasvontunnistusskannereita tarkastuspisteissä ja rautatie- ja huoltoasemilla sekä Xinjiangin poliisin toteuttamalla verinäytteiden keruulla, jolla laajennetaan Kiinan dna-tietokantaa;
5. korostaa, että hallituksen valvonta ja pakollinen kansalaisten tietojen joukkokerääminen kohdistuu ja vaikuttaa pääasiassa uiguureihin, kazakkeihin ja muihin etnisiin vähemmistöihin, mikä on kansainvälisessä oikeudessa asetetun syrjintäkiellon vastaista;
6. kehottaa Kiinan hallitusta paljastamaan Xinjiangissa tahdonvastaisesti kadonneiden henkilöiden perheille kaikki tiedot, myös heidän nimensä, olinpaikkansa ja nykytilanteensa;
7. on syvästi huolissaan Kiinan terrorismin vastaisesta laista (2015) ja ääriainesten kitkemistä koskevasta asetuksesta, jossa on aivan liian laaja määritelmä siitä, mikä on terroriteko; kehottaa sen vuoksi Kiinaa tekemään selvän eron rauhanomaisen toisinajattelun ja väkivaltaisen ääriajattelun välillä;
8. muistuttaa Kiinan hallitusta esittämästään kehotuksesta vapauttaa välittömästi ja ehdoitta tutkija, uiguuri Ilham Tohtin ja kaikki muut, jotka on pidätetty pelkästään sananvapautensa rauhanomaisen harjoittamisen vuoksi, ja kehottaa heidän vapauttamistaan odotettaessa Kiinaa varmistamaan, että heillä on säännöllinen ja rajoittamaton mahdollisuus olla yhteydessä perheeseensä ja valitsemaansa asianajajaan; kehottaa lisäksi vapauttamaan Eli Mamutin, Hailaite Niyazin, Memetjan Abdullan, Abduhelil Zununin ja Abdukerim Abduwelin, kuten unioni pyysi Pekingissä 9. ja 10. heinäkuuta 2018 käydyllä EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun 36. kierroksella;
9. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita valvomaan tarkasti ihmisoikeustilanteen kehittymistä Xinjiangissa, mukaan lukien uiguureihin, kazakkeihin ja muihin etnisiin vähemmistöihin kohdistuvia hallituksen kasvavia tukahdutus toimia, ja lähettämään vahvan viestin Kiinan hallituksen korkeimmalle taholle, jotta räikeät ihmisoikeusloukkaukset lopetetaan;
10. kehottaa Kiinan viranomaisia sallimaan vapaan ja esteettömän pääsyn toimittajille ja kansainvälisille tarkkailijoille Xinjiangin maakuntaan;

11. muistuttaa, että on tärkeää, että EU ja jäsenvaltiot ottavat ihmisoikeusloukkauksia Xinjiangissa koskevan kysymyksen esille Kiinan viranomaisten, myös johtotason, kanssa noudattaen EU:n sitoumusta, jonka mukaan se puhuu voimakkaalla, selvällä ja yhtenäisellä äänellä Kiinaan nähden soveltamassaan lähestymistavassa, vuotuisessa ihmisoikeusvuoropuhelussa ja tulevassa Euroopan ja Aasian huippukokouksessa;
12. ilmaisee syvän huolensa tiedoista, joiden mukaan Kiinan viranomaiset häiritsevät uiguureja ulkomailla ja pyrkivät pakottamaan heidät toimimaan ilmiantajina muita uiguureja vastaan, palaamaan Xinjiangiin tai pysymään vaiti Xinjiangin tilanteesta joskus pidättämällä heidän perheenjäseniään;
13. pitää myönteisenä Saksan ja Ruotsin päätöstä keskeyttää kaikkien etnisten uiguurien, kazakkien ja muiden turkkilaisten islaminuskoisten palauttaminen Kiinaan ottaen huomioon, että he saattavat joutua Kiinassa mielivaltaisten pidätysten, kidutuksen ja muun huonon kohtelun kohteeksi, ja kehottaa kaikkia muita jäsenmaita seuraamaan esimerkkiä ja jouduttamaan niiden turkkilaisten islaminuskoisten turvapaikkahakemusten käsittelyä, jotka ovat vaarassa joutua pakkokäännytetyiksi Kiinaan; kehottaa lisäksi EU:n jäsenvaltioita vetoamaan tarvittaessa kansalliseen lainsäädäntöönsä sen selvittämiseksi, onko Kiinan hallitus pelotellut turkkilaisten islaminuskoisten maahanmuuttajayhteisöjä Euroopassa;
14. muistuttaa Kiinaa sen allekirjoittamista lukuisista kansainvälisistä sopimuksista johtuvista ihmisoikeusvelvoitteista ja toteaa sen vuoksi, että Kiinan odotetaan noudattavan näitä sitoumuksia;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille.